

סיכום על מסכת תרומות

פרק ב'

"מי ומה לא יתרמו ואם תרמו אין תרומתן תרומה"

1. אין תורמין מן הטמא על הטהור ובמזיד אם תרם אין תרומתו תרומה והטעם משום דקנסוהו רבנן משום פסידא דכהן, ולר"י אף שכחה בפשיעה.
2. וכן בן לוי שהיה לו מעשר טבל טמא והפריש עליו במזיד ולר' יהודה אף בשוגג שידע ושכח והטעם כנ"ל.
3. התורם ממין על שאינו מינו והטעם דכתיב והרמותם ממנו ממין על מינו ולא על שאינו מינו, או ילפינן כדגן מן הגורן דוקא ממין על מינו ולא ממין על שאינו מינו.
4. אין תורמין מן הזונין על החטים והטעם שזונין אינן אוכל דזה מאכל יונים.

"מי ומה לא יתרמו ואם תרמו תרומתן תרומה"

1. אין תורמין שלא מן המוקף והטעם דחיישינן שמא אינו בעין ושיוכל לאמוד כראוי ובדיעבד תרומתו תרומה.
2. אין תורמין מן הטהור על הטמא ואם תרמו תרומתן תרומה והטעם דכתיב ואני הנה נתתי לכם את משמרת תרומותי בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה טהורה ואחת תרומה טמאה ושניהם חייבים מן התורה ורבנן גזרו שמא יתרום שלא מן המוקף, ולר"א שרי לכתחילה דאינו חושש שיתרמו שלא מן המוקף.
3. אין תורמין מן הטמא על הטהור בשוגג והטעם היות וזה בשגגה לא קנסו.
4. וכן בן לוי שהיה לו מעשר טבל בשוגג והטעם כנ"ל.
5. ולא מן הרעה על היפה ואם תרם תרומתו תרומה והטעם דכתיב בהרימכם את חלבו ממנו דבעינן מן היפה, ובדיעבד מועיל דכתיב ולא תשאו עליו חטא ואם אינו קדוש נשיאות חטא מנין.

"מי ומה תורמין תרומה לכתחילה"

1. עגול של דבילה ואגודות ירק וערמת תבואה שנטמאו מקצתן תורמין מן הטהור על הטמא והטעם דאין כאן גזירת מוקף מכיון שהם יחד.
2. מחלוקת ת"ק ור' יהודה האם עדיף לתרום מן היפה או מן המתקיים.
3. תורמין מן היפה על הרעה והטעם מפני שזה עדיף לכהן.